

1.2 Assessment ผลวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด
ตัวชี้วัดที่ 3.14 ร้อยละเด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน-รอบ 5 เดือนหลัง ปังบประมาณ พ.ศ. 2568

1.2 ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

❖ กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลุ่มส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ มีเป้าหมายการดำเนินงาน ในการส่งเสริมโภชนาการและสร้างความรอบรู้สุขภาพด้านโภชนาการให้กับพ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุ 0 – 5 ปี เพื่อลดปัญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็กอายุ 0 – 5 ปี ส่งผลให้เด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะโภชนาการดี เจริญเติบโตเต็มศักยภาพและมีพฤติกรรมบริโภคอาหารตามวัยที่เหมาะสม เพื่อให้การขับเคลื่อนงาน มีความต่อเนื่องจากรอบ 5 เดือนแรก จึงได้วิเคราะห์กลุ่มผู้รับบริการ (Customer) และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เพิ่มเติมให้เกิดความครอบคลุม ดังนี้

ผู้รับบริการ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
1. ผู้บริหารกรมอนามัย 2. ศูนย์อนามัยที่ 1 – 12 3. สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง 4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 5. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 6. โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป/ โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 7. หญิงตั้งครรภ์ 8. หญิงให้นมบุตร 9. เด็กอายุ 0 – 5 ปี 10. พ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุ 0 – 5 ปี 11. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) 12. ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัว 13. ครูพี่เลี้ยงเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	1. ผู้บริหารระดับกระทรวงสาธารณสุข 2. ผู้บริหารและนักวิชาการ กรมควบคุมโรค กรมสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กระทรวงสาธารณสุข 3. นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกิจส่งเสริมสุขภาพ สตรีและเด็กปฐมวัยจากกระทรวงมหาดไทย , กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์, กระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงแรงงาน และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 4. สถาบันการศึกษา 5. อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญจากราชวิทยาลัย กุมารแพทย์แห่งประเทศไทย 6. อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญจากราชวิทยาลัย สูตินารีแพทย์แห่งประเทศไทย 7. ชมรมโภชนาการเด็กแห่งประเทศไทย 8. สมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทย 9. องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย 10. WHO Thailand

❖ ความต้องการ/ความคาดหวังของกลุ่มผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลุ่มส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ ได้มีการสำรวจความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ผ่านการรับฟังความคิดเห็น ทั้งภายหลังการให้บริการ และการรับฟังความคิดเห็นจากการติดตามการดำเนินงานระดับพื้นที่ โดยได้รวบรวมข้อมูลการสำรวจความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการจัดกิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์การสร้างความร่วมมือขับเคลื่อนนโยบายและพัฒนาศักยภาพการจัดการและแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็กปฐมวัยไทย ภายใต้หัวข้อ “พลัง 3 สร้าง สร้างเด็กปฐมวัยไทยคุณภาพ แก้ไขปัญหาเตี้ย ผอม อ้วน ผสม 3 สารอาหารสำคัญ ลดภาวะซีดและไอโอดีน เพื่อเด็กปฐมวัยไทย สูงดีสมส่วน ฉลาดสมวัย และห่างไกล NCDs ในอนาคต” ระหว่างกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ระหว่างวันที่ 17 - 18 ธันวาคม 2567 ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร และรับฟังผ่านช่องทางออนไลน์ (ระบบ webex meeting และ Facebook Live กรมอนามัย) และการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนานวัตกรรมและชุดความรู้ “อาหารลดอ้วน ลดผอม เพิ่มสูง” เพื่อเด็กปฐมวัยไทยสูงดีสมส่วน และลดเสี่ยงภาวะโลหิตจาง ระหว่างวันที่ 5 - 7 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมบางแสนเฮอริเทจ จังหวัดชลบุรี มีข้อมูลดังนี้

❖ ความต้องการ/ความคาดหวัง

1. ต้องการให้สำนักโภชนาการ กรมอนามัย มีการจัดอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่ออัปเดตองค์ความรู้ เป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือจัดทำหลักสูตรออนไลน์ “ด้านการส่งเสริมอาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย” เพื่อให้บุคลากร/ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง สามารถพัฒนาศักยภาพและทักษะในการปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่
2. อยากให้สนับสนุนสื่อด้านโภชนาการและอาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ให้กับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ โดยเฉพาะสื่อที่อยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้งานได้ในพื้นที่ได้ เช่น หนังสือคู่มือ แผ่นพับ โปสเตอร์ เป็นต้น (ซึ่งไม่หมายรวมถึงสื่อออนไลน์ เพราะหน่วยงานระดับพื้นที่ ไม่มีงบประมาณในการจัดทำ)
3. อยากให้มีตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางการจัดอาหารกลางวันให้กับครู/แม่ครัวและผู้ปรุงประกอบอาหารสามารถนำไปใช้ได้

❖ ความผูกพัน

1. กลุ่มผู้บริการ ได้มีช่องทางการพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างสำนักโภชนาการกับกลุ่มผู้บริการร่วมกัน รวมถึงผู้บริการยังมีการสอบถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในระดับพื้นที่ และประเด็นความรู้ใหม่ ๆ ผ่านช่องทาง LINE Group เป็นประจำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ได้
2. กลุ่มผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง การประชุม/เสวนา Facebook Live และมีการนำความรู้ และแนวทางปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงผู้บริการยังมีการสอบถามข้อสงสัย ประเด็นความรู้ และขอให้สำนักโภชนาการผลิตสื่อความรู้ด้านโภชนาการ การบริโภคอาหารตามวัยของเด็กแรกเกิด - 5 ปี เพิ่มเติม เผยแพร่ผ่านช่องทาง Facebook สำนักโภชนาการ เป็นประจำ และต่อเนื่อง เพื่อสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายและนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันได้

❖ ความพึงพอใจ

1. จากกิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์การสร้างความร่วมมือขับเคลื่อนนโยบายและพัฒนาศักยภาพการจัดการและแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็กปฐมวัยไทย ภายใต้หัวข้อ “พลัง 3 สร้าง สร้างเด็กปฐมวัยไทยคุณภาพ แก้ไขปัญหาเตี้ย ผอม อ้วน ผสาน 3 สารอาหารสำคัญ ลดภาวะซีดและไอโอดีน เพื่อเด็กปฐมวัยไทย สูงดีสมส่วน ฉลาดสมวัย และห่างไกล NCDs ในอนาคต” ระหว่างกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ระหว่างวันที่ 17 - 18 ธันวาคม 2567 ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร และรับฟังผ่านช่องทางออนไลน์ (ระบบ webex meeting และ Facebook Live กรมอนามัย) ตอบแบบประเมินความพึงพอใจทั้งหมด 3,155 คน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมากในทุกด้าน รายละเอียดดังนี้

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ (N=3,155)		
	มาก จำนวน(ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน(ร้อยละ)	น้อย จำนวน(ร้อยละ)
การประกาศเจตนารมณ์การสร้างความร่วมมือขับเคลื่อนนโยบาย			
1. การประกาศเจตนารมณ์ระดับนโยบายในครั้งนี้เป็นประโยชน์และสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	2,583 (81.9)	522 (16.5)	50 (1.6)
2. ความพึงพอใจต่อการประกาศเจตนารมณ์การสร้างความร่วมมือในครั้งนี้	2,584 (81.9)	505 (16.0)	66 (2.1)
การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย			
3. หัวข้อ เนื้อหา และความรู้ที่ได้รับจากการประชุมครั้งนี้มีความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน	2,621 (83.1)	490 (15.5)	44 (1.4)
4. รูปแบบการประชุมมีความเหมาะสม	2,380 (75.4)	707 (22.4)	68 (2.2)
5. ระยะเวลาการจัดประชุมในภาพรวม	2,130 (67.5)	913 (28.9)	112 (3.5)
6. ความพึงพอใจต่อการจัดประชุมในภาพรวม	2,449 (77.6)	637 (20.2)	69 (2.2)

2. จากการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนานวัตกรรมและชุดความรู้ “อาหารลดอ้วน ลดผอม เพิ่มสูง” เพื่อเด็กปฐมวัยไทยสูงดีสมส่วน และลดเสี่ยงภาวะโลหิตจาง ระหว่างวันที่ 5 – 7 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมบางแสน เฮอริเทจ จังหวัดชลบุรี ผู้เข้าประชุมฯ ตอบแบบประเมินความพึงพอใจทั้งหมด 20 คน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมากในทุกด้าน รายละเอียดดังนี้

หัวข้อ	ระดับความพึงพอใจ (N=20)		
	มาก จำนวน(ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน(ร้อยละ)	น้อย จำนวน(ร้อยละ)
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประชุม	20 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
2. กระบวนการจัดประชุมฯ	18 (90.0)	2 (10.0)	0 (0.0)
3. ระยะเวลา และสถานที่	17 (85.0)	3 (15.0)	0 (0.0)
4. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการประชุม	19 (95.0)	1 (5.0)	0 (0.0)

❖ ความไม่พึงพอใจ

1. การจัดประชุมในรูปแบบออนไลน์ ค่อนข้างมีข้อจำกัดด้านเสียง ที่มีเสียงรบกวนเป็นบางช่วงของการอบรม ทำให้การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ จึงอยากให้จัดประชุมรูปแบบ Onsite
2. สื่อวิชาการและข้อมูลความรู้ในรูปแบบออนไลน์ ไม่สามารถเข้าถึงได้ง่ายในกลุ่มเป้าหมาย พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็ก ที่เป็นปู่ย่า ตายาย รวมถึงไม่สะดวกต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ของบุคลากร และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น อสม. หรือครู ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

❖ ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. ควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะด้านการเฝ้าระวังการเจริญเติบโตและการส่งเสริมโภชนาการ แนวทางการจัดอาหารที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ มีองค์ความรู้และแนวทางการปฏิบัติงานด้านโภชนาการอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ควรมีการจัดกิจกรรมถอดบทเรียนความสำเร็จ Best Practice ระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่องและเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน ระดับพื้นที่ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การดำเนินงาน เรียนรู้กลไกความสำเร็จ และสามารถพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานจากพื้นที่ Best Practice
3. ควรจัดทำและสนับสนุนสื่อความรู้ในรูปแบบคู่มือ หนังสือ पोสเตอร์ แผ่นพับ เป็นต้นให้กับหน่วยงานระดับพื้นที่
4. เสนอแนะให้มีการจัดทำสื่อเกี่ยวกับ เมนูอาหารท้องถิ่น สำหรับหญิงตั้งครรภ์ และเด็กอายุ 0 – 5 ปี
5. เสนอแนะให้สำนักโภชนาการ กรมอนามัย จัดอบรมให้ความรู้ด้านอาหาร และการเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกวิธีให้กับหญิงตั้งครรภ์ และพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก ให้ได้รับความรู้และข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง